

Thứ Bảy, ngày 6 tháng 9 năm 2014 tại Nhà Việt Nam (308 Hillwood Avenue, Falls Church, Virginia) đã có buổi Họp Mặt Book Club (tức Câu Lạc Bộ Sách Nhà Việt Nam) từ 4 giờ chiều. Đây là sinh hoạt định kỳ hàng tháng để những người yêu sách và yêu tiếng Việt gặp gỡ, trò chuyện, trao đổi tâm tình và những ưu tư về sách vở và bảo tồn tiếng Việt. Buổi họp mặt Book Club kỳ 6 này đặc biệt dành riêng giới thiệu hai cuốn sách: Chính *Luận 2013 của Phạm Chí Dũng*, và Kim Vân Kiều Truyện của Thanh Tâm Tài Nhân qua bản Việt ngữ của Đàm Quang Hưng. Hai tác phẩm này, một là đề tài thời sự nóng bỏng hiện nay tại Việt Nam, một là nguồn cảm hứng đưa tới sự ra đời của trường thiên lục bát bất hủ Đoạn Trường Tân Thanh tức *Truyện Kiều của Nguyễn Du*. Chính vì thế đã khiến không khí buổi họp mặt sôi nổi hẳn lên khi người này kể tiếp người khác, đóng góp nhận xét, ý kiến của mình.

Ông Tâm Minh-Ngô Tăng Giao giới thiệu Kim Vân Kiều Truyện. Vốn là một luật sư, ông Giao phân tích khía cạnh luật pháp trong cuốn truyện nguyên tác. Trước đây, đa số nhà nghiên cứu Truyện Kiều chú trọng vào các khía cạnh đạo lý, luân lý, tâm lý, văn chương v.v... chú ít khi nghĩ đến pháp lý. Đề tài hấp dẫn, nên mọi người chăm chú lắng nghe.

Theo ông Giao, vào thời Thanh Tâm Tài Nhân có những điều sẽ bị coi là vi phạm luật pháp ở thời chúng ta.

Họp Mặt Book Club Kỳ 6

ngày 6 tháng 9 năm 2014 tại

NHÀ VIỆT NAM

• TRỊNH BÌNH AN *ghi*

Ví dụ Thúy Kiều tuổi chỉ cỡ 15, 16 nhưng "uống rượu rất cừ". Đoạn tả Thúy Kiều lén gặp gỡ Kim Trọng, cho thấy hai cô cậu "nhậu" rất thoải mái. Nhân dịp cả nhà đi ăn cưới, Kiều lén gặp Kim Trọng. Khi Kim mời Kiều qua nhà chơi, Kiều nói "Nếu chàng thích thiếp sang nhà chàng thì chờ thiếp về nhà đem rượu sang". Sau đó, hai người ngồi uống một chặp với nhau. Tối tối, khi biết tin gia đình chưa về, Kiều bèn soạn "rượu mới, cá chiên mới", đem qua nhà Kim và lại ngồi uống thêm, mãi tới lúc gà gáy sáng mới trở về nhà. Thời nay, uống như vậy là "underage drinking". May sao, sau đó Kiều chỉ đi bộ về nhà nên không gây ra tai nạn DWI!

Trong Truyện Kiều có tới ba vụ xử án. Một là Vương Ông bị oan, hai là Kiều bị xử án sau khi lấy Thúc Sinh, và ba là phiên tòa với Kiều làm "chánh án" sau khi lấy Từ Hải. Khi thấy cha và em trai bị tra khảo, Kiều chỉ nghĩ đến

việc hồi lộ quan để xin tha, và vì không còn tiền trong nhà nên nghĩ ngay đến việc bán mình. Vậy thì tài năng chữ nghĩa của Kiều dùng làm việc gì mà không biết viết đơn kêu oan? Phiên tòa thứ hai với việc quan tri phủ ban đầu đóng gông Kiều nhưng sau tha bổng vì thấy nàng rất đáng thương và đáng nể, rồi bảo với Thúc ông rằng: "Ông quan nào mà chẳng có hai vợ, ba nàng hầu!" *Cái kiêu xử án ấy* tuy cảm động nhưng hỏng bét về luật thời nay vì chế độ đa thê (polygamy) không còn được chấp nhận.

Và phiên tòa cuối cùng thật rùng rợn, nàng Kiều dựa vào thế lực Từ Hải, điệu các kẻ thù tới, hạch tội và xử tội với những hình phạt hết sức dã man. Tuy những kẻ ấy - Mã Giám Sinh, Tú Bà, Sở Khanh, Bạc Bà, Bạc Hạnh, Hoạn Thư - đã làm hại Kiều, nhưng kiểu "tòa án nhân dân" như thế thời nay không chấp nhận được, chẳng có luật sư cũng không bồi thẩm đoàn. Đó là thứ "Kangaroo Court", án bỏ túi! Tuy nhiên trong Kim Vân Kiều Truyện, Kiều xử phạt Hoạn Thư thẳng tay, còn trong Đoạn Trường Tân Thanh thì Kiều tha bổng Hoạn Thư sau khi nghe bà ta phân trần. Điều này thể hiện sự nhân hậu, rộng lượng trong nhân sinh quan của Nguyễn Du, và làm cho tác phẩm thơ hàm chứa một đạo lý sâu sắc hơn tác phẩm văn xuôi.

Nhân ông Giao nhắc tới "tòa án nhân dân", ông Phạm Trọng Lệ bèn lên tiếng, cho rằng nói như thế là có phần lấp liếm bản chất kinh tởm của cái-gọi-là "tòa án nhân dân" mà cộng sản Bắc Việt trong thời kỳ Cải Cách

Họp Mặt
Book Club
6-9-2014

Ruộng Đất đã dựng lên. Bởi vì Thúy Kiều dù có ra tay tàn ác nhưng cũng chỉ do cá nhân Kiều tự ý hành động mà thôi, còn các "tòa án nhân dân" cộng sản đều được điều động và chuẩn bị rất lâu, rất kỹ với các cán bộ đến từng làng phân loại các bản cổ nông thành "rễ cái, rễ con" và bắt họ phải tập đi tập lại nhiều lần các bài bản đấu tố để họ có thể làm nổi những việc táng tận lương tâm với chính hàng xóm láng giềng, thậm chí bà con ruột thịt.

Sau ông Giao, ông Nguyễn Văn Thành, một cựu chánh án của Sài Gòn trước 1975, nối tiếp câu chuyện. Ông nhắc tới "Vụ Án Truyện Kiều" năm 1924 với Ngô Đức Kế (báo Hữu Thanh) trong phe "Đả Kiều" còn Phạm Quỳnh (báo Nam Phong) trong phe "Bênh Kiều". Năm 1957, ông Nguyễn Văn Trung lục lại vụ việc, nghiêng về cụ Nghè Kế, cho rằng "Văn tuy hay, mà truyện là truyện phong tình, thì có vẻ ai dâm sấu oán, đạo dục tăng bi".

Nhưng tới nay, Truyện Kiều vẫn sống trong lòng người Việt chúng ta, có khi vì những lý do hơi khác. Và ông Thành kể câu chuyện vui, nếu hỏi câu nào trong thơ Kiều có thể áp dụng cho mọi thời đại, hầu như ai cũng nghĩ tới câu "Chữ tâm kia mới bằng ba chữ tài"? Sai, vì khi cộng sản nắm quyền, chữ Tâm đã bị cho ra rìa ngay tắp lự. Câu đúng là "Trong tay có sẵn đồng tiền, Mặc lòng đối trắng thay đen khó gì". Mọi người cười xòa, đúng thiệt!

Trịnh Bình An kể thêm một chuyện vui về "lấy Kiều" đã đọc trong tác

phẩm *Chơi Chữ của cụ Lãng Nhân - Phùng Tất Đắc*. Có hai cha con cùng vào kỹ viện và "đụng hàng", người con vừa bước ra thì người cha bước vào.

Chàng con bối rối nhưng vốn là nhà thơ, chữa thẹn bằng hai câu: "*Nghĩ mình chẳng hổ mình sao, Dám đem trần cấu dự vào BỐ...*". Ông bố - cũng một bồ thơ, đầu chịu kém, chơi luôn: "*Tuồng gì phấn thải hương thừa, Mượn màu son phấn đánh lừa Con...*". Chữ "*bố kinh*" và "*con đen*" trong thơ Kiều được cắt đi cho hợp tình hợp cảnh. Chỉ tội nghiệp cô gái, dưng không bị mắng oan!

Ông Lữ Đức Kỳ đứng lên góp vui với câu chuyện thời sinh viên Y Khoa, bàn cãi nhau phải chăng Thúy Kiều và Thúy Vân là một cặp song sinh, vì hai câu thơ: "*Đầu lòng hai ả tố nga, Thúy Kiều là chị, em là Thúy Vân*". Nếu không sinh đôi tại sao là "*đầu lòng hai ả*"?

Câu chuyện Thơ Kiều rôm rả khiến người này người nọ thay nhau nói làm lẫn giờ qua mục giới thiệu cuốn *Chính Luận 2013* do Tủ Sách Tiếng Quê Hương xuất bản.

Ông Uyên Thao chỉ có thể vắn tắt vài lời về tác phẩm này. Tháng 4-2014, Phạm Chí Dũng được tổ chức Phóng Viên Không Biên Giới RSF vinh danh là một trong "100 Anh Hùng Thông Tin" trên thế giới. Ông Dũng cũng là chủ tịch "Hội Nhà Báo Độc Lập Việt Nam" vừa ra đời tháng 7-2014. *Chính Luận 2013* là một cuốn sách dày gần 700 trang, tập hợp các

bài viết của Phạm Chí Dũng với cái nhìn sắc bén của một "*tay trong*" từng nghiên cứu về chính sách an ninh của nhà nước cộng sản trước khi quyết định từ bỏ đảng cộng sản.

Bà Lê Thị Nhị, một trong những người điều hành Nhà Việt Nam, chia sẻ với mọi người vài lời giới thiệu về chương trình Tinh Hoa Nước Việt ngày 21 tháng 9 tại khuôn viên Đại học NOVA. Đó là một chương trình triển lãm văn hóa và trình diễn văn nghệ, hoạt cảnh lịch sử, do các em thanh thiếu niên vùng Hoa Thịnh Đốn thực hiện. Dù rất nhiều khó khăn, nhưng nhờ nhiệt tình tuổi trẻ cùng với tâm tình hướng về nền văn hóa truyền thống nên các em đã tự đứng ra gây quỹ bằng nhiều cách như bán yard sale, rửa xe, tiệc dạ vũ... và các em đã giữ được Tinh Hoa Nước Việt tới năm nay là năm thứ ba.

Buổi họp mặt Book Club kỳ 6 chấm dứt lúc 6 giờ chiều nhưng nhiều người vẫn nấn ná ở lại. Nhóm này trò chuyện, nhóm khác dọn dẹp sách vở, bàn ghế. Ai thích nói, cứ nói; ai thích làm, cứ làm, tất cả đều vui vẻ trong bầu không khí thân tình anh em. Và cũng có những hội viên không quên mượn dăm cuốn sách về đọc, nhất là *Kim Vân Kiều Truyện, để tối về "mua vui cũng được một vài trống canh"*!

Họp Mặt Book Club Nhà Việt Nam kỳ 7 được dự trữ vào ngày 11-10-2014. Xin mời vào trang mạng Nhà Việt Nam (www.vnlac.org) để biết thêm chi tiết.

● TRỊNH BÌNH AN

Ông. Ngô Tăng Giao

Ông. Nguyễn Văn Thành

Ông. Phạm Trọng Lệ

Bà Lê Thị Nhị

Ông. Đào Trường Phúc